

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiează.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Atragem atențiunea on. domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit cu ultima Decemvire 1878 ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârția cu espedarea foiei*). Acei on. dd., cari prenumără de nou, să nu întârție, pentru ca editura să se poată orienta cu tipariul esemplarelor.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1879 cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire prin asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumărantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Editura „Telegraful Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Bilanț politic.

II.

Absolutismul, cu toate defectele și bunătățile lui, cădută patria, în ințele mai strins și mai larg, prin diploma din 1860, se afla înaintea restaurațiunii politice. Întrebăm terminul „restaurațiune”, pentru că așa se dicea pe atunci și pentru că în faptă întru cât privea administrațiunea politică și a justiției, o vedem restaurată în formele autemarțiale. Au înviat cancelariile aulice, guvernele, comitatele, districtele, scaunele, tablele re-

gesci, universitatea săsască și cu un cuvânt jurisdicțiunile ce fusesse înainte de 1848.

Este interesant periodul, ce se începă acum. El pentru Români corespunde și naturii omenesci. După o iarnă îndelungată politică, Români, în primăvara cea dintâiu a vieții lor politice, la 1848, au fost întrat, cu puțină experiență politică, dar cu vigoarea tinereții, în luptele marțiale. — Români își vor aduce încă mult timp cu jele, dar și cu satisfacțiune și mândria justă aminte de pierderea celor 40,000 de jertfe.

După ce a trecut și scurtul period absolutistic, care încât ne privește l'am putea cualifica de un scurt supplement al iernei politice, Români ni se înfațișază într'un stadiu mai înaintat în maturitatea lor politică. Timpul acesta vine la Români cu pretenșiunea de a pune în luptă luptători politici cu mintea, cu puterea cuvântului și a condeiului. Români, cari la 1848—9 nu s'au sfiit de gura tunurilor și a pusei, de ascuțitul sabiei, a sulitei și a baionetei, nu se dau înderept când sînt provocați a sta la masa verde și a se apăra cu cuvântul și cu condeiul. Mai mult. Români în fața evenimentelor, ce aveau să urmeze, dărîmă părătele despărțitoriu confesional ce despărțise preste un secul și jumătate și cu solemnitate introduc în protocolul ședinței prime a congresului la p. 5 cuvintele: „afurisit va fi acel „Român, care va mai încerca a strî-care astă legătură frățească.”

Sfârșitul anului 1860 și începutul anului 1861 erau ca toate timpurile când un trecut și-a terminat rolul și prezentul încă n'a ajuns la o statornicie; când părerile cele mai felurite din toate părțile tot așa de felurite joacă rolul de căpetenie în viața politică. Magiarii sînt înșiși cuprinși de o ferbere mare, dară în hyperzelul lor pentru constituțiune îndată vîd porniri suspecte în toate mișcările ne-

vinovate afară de naționalitatea lor. Chiar și ceea ce se întempla cu scirea autorităților legale nu le era binevenit. Dacă privea mai ales pe Români. Așa d. e. nu le fu binevenită apărarea energică a naționalității române din partea eppului A. Șaguna în senatul imperial înmulțit din 1860; nu le plăcū, că Românilor ardeleni li s'a conces a ține o conferință națională și mai puțin le-a plăcut, că Români s'au întrunit într'un congres național în 1 Ianuarie 1861.

Magiarii încă nu puseseră piciorul nici pe pragul constituțiunii, care era destinată de diploma monarhului să deschidă porțile sale pentru toți cetățenii de o potrivă, și începură a arăta tendențe de ași revindeca numai lor dreptul reîntrării în constituțiune, ca în domeniul lor esclusiv; pe când pe celelalte naționalități le considerau de pe atunci ca pre nisce conușotece minorene, cari să fie îndestulate cu libertatea individuală, va să dică, cu fêrmiturile ce avea să cadă din masa domnilor. Ei nici acum, după o crudă experiență nu înțelegeau spiritul timpului, de care era pîtrunsă societatea din toate părțile lunei civilizate: că statul, cu atât mai puțin o unică naționalitate în stat, nu mai poate fi tutorul poporului ci al activității sale. Ei nu înțelegeau că statul modern, pe cât numai se poate, trebuie să întrevină pentru toți învîtând, ajutând și împintenând delaturarea ori cărei pedeci, care se o pună desvoltării și prosperării cetățenilor în special și totalității acestora în genere. Ei nu înțelegeau că numai sub egida libertății politice poate prospera adevărata libertate individuală sau personală.

Români, cu toate aceste și pe lângă toată ploaia de insinuări felurite, a căror refren era și atunci ca și mai târziu, Daco-România, erau conșii de un spirit conciliatoriu. Conferința națională era foarte modestă dară resolut în pretenșiunile sale, a pre-

tins o lege electorală dreaptă pentru toți locuitorii patriei, înse cu o însuflețire deamă de situațiuni momentuoase. La finea protocolului ședinței a III a conferinței găsim energicile cuvinte, prin care unul dintre presiidenții aceleia, recomandă Românilor tărie de caracter și bărbăție neînfrântă, că „dacă Românul va păta caracterul seu național român, atunci Românul nu mai e Român.” Tot așa era și spiritul precumpăntoriu al publiciștilor români.

Spre a pune în vedere ce spirit conciliatoriu domnia în timpul din cestiune între Români, nu vom recurge la celebritățile politice, cari s'au distins totdeauna prin cumpăt și moderațiune, ci ne vom folosi de doue specimene ce le găsim publicate pe atunci în foile noastre. Unul este destinat pentru „Pesti Naplo” și poate publicat și acolo; altul publicat numai în foaia noastră, ca o refrângere a insinuărilor de care gemeau pe atunci foile unguresci și adevă, că Români ar fi „reacționari”

Iată ce scria Dr. At. Marienescu pe atunci la adresa lui „P. Naplo:

„Dle baroane*)! Am cetit cu atențiune articolul din „Pesti Naplo” și cu deosebi stimă articolul începători ai Dtale, cari se referau la cauzele din lăuntru ale patriei. Articolul din 1 Ian. n. e acela, ce primindul de o gratulațiune la anul nou, adresată către celelalte naționalități ale patriei, — eu ca un fiu român al patriei, cuprins de bucurie voiesc ași răspunde cu sinceritate. —

„Eu dic, sinceritate! pentru că între fiii patriei, numai acesta este frâmbia ce i ține duraver laolaltă și i formează un corp mare; căci acesta e tãria, ce consolidă și înalță o patrie. Fără ea toată țara e slabă și în sine și în contra unui pericol din afară și oare cine-i acela dintre patrioții adevărați, carele n'ar voi să-și vadă patria, solidă și mare?!”

„Așa știu, că în Ungaria și anume în țerile ce se țin de corona Ungariei, sînt

*) Sig. Kemény, redactorul lui „Pesti Naplo”.

FOIȚA.

Sân-Văsiul lui Nonu diplașul.

(Urmare.)

Până noaptea târziu degetele lui Nonu nu mai avură hodină. Când era să se despartă, și să se umple posunarele Nonului de sfaști, de colaci și cărniuri, unul din feciori oprî pe tovarășii săi dicend: stați mă să ne mai dică Nonu una. „Ce să ne mai dică?” — O dicală care n'are păreche în lume — îi dice cânteca lui Păunaș.

„S'auđim cânteca lui Păunaș” strigară feciorii și se făcură roată pe lângă Nonu. Iar Nonu se îngălbeni și amuți.

„S'auđim, s'auđim” strigară feciorii de nou.

„Nu pot dragii moșului, lăsați-me în pace, că pic de pe picioare.”

— „Te ținem noi” fu respunsul.

„V'am spus odată că nu pot, de m'ați ținé chiar pe palmele voastre.”

„Dar dacă ț'om plăti bine?” întrebă unul dintre ei.

„De m'ați cumpăni cu aur, și tot nu cânt.”

„Mă că lăudăros i Țiganul. Hai să'l cercăm.” Și dicend aceasta vorbitorul luă căciula a mână și dise:

Flăcăi, dacă vreți să auđiți o cântecă, carea să ve topească inima de jale și să ve facă să săriți de 7 coți de veselie, o cântecă — auđiți-mă — cum nu s'a mai pomenit de când s'a pomenit Țigan pe lume: haidetși să'i plătim Nonului, că cu sila sciți voi, nu'l aduci la cale. Eu dau un sfaș.”

Dicend acestea flăcăul scoase sfașul și'l aruncă în căciulă, și îndemnă pe soții săi să pună și ei, care cât va vrea, că nu vor uita câte țile vor trăi.

Flăcăii, îndemnați de dorul de a auđi minunata cântecă, și mai mult de puterea vinului, aruncă pe întrecute, care cât îi dă mintea și mâna darnică, până se stringe o sumă pentru carea Nonu ar fi cântat bucuros 3 țile și 3 nopti.

„Acum știu că'i cânta Nonule” dise colectorul, scuturând căciula, suând banii și arătându-i.

Lui Nonu i dă gura apă la vederea acestor bănișori.

Cu lacrimile în ochi, Nonu dice

cătră flăcăi: „Dragii moșului, fiți așa de mișoi, pe cât sînteți și de buni și voioși, și nu poftiți să mi se stêrșască țilele înaintea voastră. Nu pot cânta cânteca lui Păunaș.”

„Pentru ce?” întrebă deodată mai multe glasuri.

„Pentru că e legată de un mare păcat, ce mă roade ici la inimă.”

„Ce păcat?”

„V'il spun, dacă-mi dați fâgăduințe, că nu veți mai stăruî ca să ve cântă cântarea lui Păunaș.”

„S'auđim, s'auđim!”

Și Nonu, lăutariul cel bun de gură, începū să facă istoria lui Păunaș, a spânduratului său prietîn.

„Era odată o iarnă grea, vor fi acum 5 ani. Eu veniam noaptea din satul vecin. Între hotară o dihanie, un lup cât un vițel, îmi ține calca. Eu dau să'l încungiu, el mi se pune în drum. Nu mă lasă să merg înainte, ci cum se vedé avea de gând să se înhațe de mine. Vêđend aceasta, am luat dipla și am tras cu arcul cum am știut eu mai frumos, fiindcă auđisem că lupul se sparie de diplă și fuge. Dar de unde să fugă lupul dra-

cului, el aștepta să-mi isprăvesc dicala, ca să se apuce de mine. Și mă și mânca, auđiți dragii mei, mă și mânca, de nu pica ca din senin, un voinic, Doamne, cum să-ți mai vadă doi ochi. Cât ce ajunse voinicul, cu o singură lovitură culcă pe lup la pământ, și-mi scăpă țilele. Voinicul era Păunaș, un voinic, de socoteai că'i fêt frumos din poveste.

„Minte Țiganu!” strigă un glas.

„Cine cutează să dică că eu mint?” strigă Nonu rēstit.

„A fost un om ghîb și stricat de vērșat. Eu l'am vêđut când l'au spândurat!” fu respunsul.

„Apoi ai avut orbu gănilor când l'ai vêđut” dise Nonu cu hotărîre. „Păunaș n'a fost nici ghîb, nici stricat de vērșat. El a fost cum fi omul mai voinic și mai frumos.

„Taci din gură, cioară! că eu l'am vêđut, știu bine cum a fost și cine a fost. El a fost un hoț primejdios, a jăfuit și omorit oameni.

— „Ba n'a omorit pe nime, jur în sfânta vanghelie.

— „Ba a omorit, că eu i-am au-

popoare de elemente diferite, cât concentrate la același interes, cât și împrăștiate și cu interes deosebit

„Constituțiunile țerilor, ce se țin de coroana Ungariei, acele sminte avea, că numai unele clase ale popoarelor deosebite erau interesate și numai aceste clase aveau interes comun; până ce popoarele tot prin acele constituțiuni erau împinse dela interesul comun și dela centru, — și de jertfa sângelui pentru constituțiuni, prin aceste încă nu fură apărute — Așa, firesce că patria încă nu a avut unitate. — Să căștigăm popoarelor ca popoarelor, un interes comun și patria va fi fericită și mare.“

Să vedem acum și cum se combată „reacționarișmul“ atribuit Românilor:

„... Încât se poate aplica termenul acesta („reacționari“) la națiunea română? Să nu încep nici dela Adam nici dela descălecarea fraților Magiari în locurile aceste, nici să percurgem toate nefericirile popoarelor din locurile aceste împreună cu a poporului magiar, provenitoare foarte de multe ori din nebune calculatele instituțiuni eșite de sub cei ce să îngrijeau mai mult cum să se susțină pe tron, ci învinuind sau mai bine aruncând vina în spatele seculilor și spiritului timpului de pe atunci să ținim ochirea noastră asupra seculului luminei și umanității, și să ne convingem de am fost și sântem reacționari? Frații Magiari după ce au cercat mai cu samă de la 1437 încoace toate, ca să ne stingă și nu au putut, au auzit la 1848 de libertate, dar nu i-au studiat bine caracterul, ca să-i afle toate apertinențele, dintre care cea mai puternică e naționalitatea, nici au știut apoi ce să facă cu ea. Au părăsit materialismul și s'au făcut mai ideali, însă cu mult mai înfrorători decât mai înainte, pentru că cu ideea cea sântă a libertății, ca cu un mijloc au cugetat a ne răpi acum și naționalitatea, acel factor, carele singur a fost în stare a nu concede, să fim sterși din cartea vieții... Spună dlor, de află aci reacțiune?“

După preambulul acesta în conferința națională, Români în 30 și 31 Ianuarie 1861 au trebuit să stea față în față cu vechii lor adversari în conferința regnicolară din Alba-Iulia.

Pentru a încungiura o descriere pe lung și pe larg ne țermurim a reîmprospăta în memoria cetitorilor patrioticele și înțeleptele cuvinte ale membrului acelei conferințe Andrei Iu bar. de Șaguna. Prin reproducțiunea aceasta ajungem, pe lângă scopul de a vedea taria spiritului ce domnia atunci între Români și stadiul, în care era atunci viața constituțională din patrie.

„Nația română“, ȳicea A. bar. Șaguna, e ca și celelalte din țară, năzuiesce către libertate și luminare. Năzuiala aceasta nu este productul unui moment, ci este urmarea unei convingeri morale, care fie-care ro-

dit judecata când l'au spândurat. Am fost față. când l'au pus în furci.“

— „Dacă ȳici de acestea, trebuie că sau ai fost surd, sau apoi numai ai visat.“

— „Audi, ȳiganul, cum se obraznicesce!“ strigă flăcăul ridicând din pumni.“

„Taci mă!“ ȳice vătavul răstit, „lasă pe Nonu să ne spună ce are de spus. Spune Nonule, să vedem de ce nu vrei să cânti cânteca lui Păunaș.“

„Cel care m'a scăpat de lup,“ luă Nonu vorba, a fost Păunaș, pe care până atunci nu l'vădusem. El m'a luat cu sine, mi-a dat de mâncat și de beut. Și, Doamne, multe ȳile bune am petrecut cu el. Eu îi cântam, el juca; aorea cântam amândoi, că avea un glas ca de trîmbiță. O cântecă însă era cânteca lui, pe carea o făcuse el, și pe care trebuia să i-o cânt de câte ori ne petreceam la olaltă. Odată mi-a ȳis: „Nonule frate,“ că eram ca frații, „de s'a întâmpla să mor eu înaintea ta, tu să-mi cânti cânteca la moartea mea. Te făgăduiesci?“ „Să n'am parte de sufletul meu!“ i-am răspuns eu.

mân a învățat-o din viața sa socială de toate ȳilele.

„Nația română înțelege sub libertate starea cea normală a patriei sale constituționale, care să-i asigure viața, cinstea și averea ei; iar sub luminare înțelege folosirea darului vieții constituționale basate pe egala îndreptățire cu privire la religia și naționalitatea sa, și la cultura și întrebuințarea limbei sale naționale.

„Năzuiala aceasta a nației române precât zace în firea și lipsa ei, pe atâtea este deșteptată întrânsa prin năzuiala celorlalte nații din țară, cari încă nu doresc alta decât a se susține în libertatea și luminarea ei, de carea s'au folosit până acum. Deci vârfurile cel mai înalt al năzuielei nației române este a ajunge la acea stare de libertate și luminare, la care celelalte nații au fost ajuns și mai înainte.“

Acı Episcopul de atunci, Șaguna, face o tranzițiune în care ȳice, că vede un lucru dȳeesc, în aceeași năzuială și din partea celorlalte nații din patrie și apoi continuă:

„De aceea să nu ne spăriem căci vedem între membrii conferinței opinii diferite. Trebuie să scim caracterul acestor opinii diferite. Caracterul lor nu este anti-patriotic, nu este anticonstituțional, nu este vrăjmășesc, ci este un resunet al convingerii proprii spre binele patriei constituționale. De aceea opiniile aceste diferite nu vatămă năzuiala națiilor, nu slăbesc ajungerea lor la ținta dorită, nici primejduesc paladiul patriei, constituțiunea.“

Vorbind mai departe despre felelurite limbi și asemănându-le cu serbătoarea creștină de Rosaliu ȳice:

Așa dară diferența limbilor din această conferință este resunetul frățietății națiilor din țară, este caracterul cel de frunte al patriei noastre constituționale, carea, ca o maică bună îmbrăcișază cu asemenea iubire și căldură pre toți fiii săi; este factorul cel puternic pentru adevărarea maturității națiilor din țară; este factorul acela care garantează pacea și mulțămirea obstescă și pune stavilă la ori ce iregularitate

Ar fi o mulțămire pentru noi și pentru publicul cetitoriu, când ne-ar permite coloanele unei foi ca să fim și mai largițioși cu citatele din acele timpuri, cu deosebire din tot așa de însemnata cuvântare a metropolitului Ales. Sterca Șuluț, apoi din cuvântările lui Aldulean, Bran de Lemeni, Paul Dunca s. a. pentru a ilustra și mai mult tabloul timpului de atunci și tot odată pentru a da o mai esactă samă despre zelul național și energia politică a Românilor, îndată după căderea absolutismului.

În Ungaria proprie Români încă nu avură ocaziune a se lupta concentrați ca cei din Ardeal, dară să luptau bărbătesce. Lor le erereservate tere-

și nu s'a mânat mult, când am auzit că Păunaș este închis, iar după aceea că l'ar fi spândurat pentru fapte rele — măcar eu pot jura în sfânta vangeliie, că Păunaș nu era om rău, nu făcea rele, n'a omorit pe nime. Sciu, că l'au spândurat fără vină săracu. El a murit seracu, și eu nu m'am dus să-i cânt cânteca, mi-am călcat jurământul și mi-am vândut sufletul. De acea m'am jurat strajnic, că nu voi mai cânta cânteca lui, și de acea nu pot să v'o cânt, măcar de m'ați omori!“

Ce era să facă flăcăii, după această hotărîre a Nonului, decât să l'ase în pace. Dar ce să facă cu banii? cine scie care cât a pus în căciulă, ca să i deie îndărăpt.

Gâlceava e gata. Însă Iancu, care scia ce scia, și făcuse mereu semne lui Nonu, pre când acesta spunea de petrecerile lui cu Păunaș, Iancu sciu să i impace. El le ȳise:

„Vorba multă i s'erăcie. Iar cearta e o rușine și pentru mine și pentru voi. Ascultați de mine, că eu sciu să fac pace. Cu împărțirea banilor nu puteți eși la cale. Ei au fost hotărîți pentru bietul Nonu. Dați i lui, că v'el-

nul în dieta, care s'a deschis în 6 Aprilie anul 1861. Cumcă și între dȳeșii domnia aceeași însuflețire pentru cauza națională o vom vedea mai târȳiu. Ca o caracteristică viaă despre simțemintele ce domniau pe acel timp între Români ungureni ne servesece o întâmplare altcum scoasă din viața privată a fraților de preste dealul mare, o întâmplare din ȳilele cele dintăiu după deschiderea dietei. Fericitul Gojdu, ca comite suprem al Carașului, membru al casei magnaților, întrunind la masa sa deputați și alți bărbați români, cu ocaziunea unui toast a ȳis între altele: „Îmi pare bine d'lor, că am onoare a vedea la masa mea 4 deputați români, nici o dietă n'a fost așa de importantă pentru noi ca asta de acum, nici când n'au avut bărbații noștri ocaziune a'și dovedi caracterul, zelul său național atât înaintea națiunii cât și a Europei, ca la dieta aceasta. Dea ceriul ca numele d'voastră să fie scris cu litere de aur în istoria Românilor!“ Și pentru completarea caracteristicii adaugem, că Gojdu înaintea multora pe atunci nu trecea de cel mai bun Român; firesce că aceasta era o judecată neîntemeiată, după cum s'a și dovedit cu prisos mai în urmă.

Revista politică.

Sibiu, în 3 Ianuarie.

Ministrii unguresci prepară pentru camerele din Budapesta unele proiecte de lege, cari fiind acceptate, vor apăsa greu asupra populațiunii. În prima linie amintim de proiectul de lege despre instrucțiunea obligatorie a limbei magiare în școlile populare. „Pester Korrespondenz“ publică textul acestui proiect, noi vorbind încă despre acest proiect în Nr. 150 al „Tel. rom.“ vom reveni acum la alt loc mai îndetăiu asupra acestei măsuri de magiarisare. — Un alt proiect de lege, pentru încortelarea militară va recere aruncuri nouă de contribuție. Fru-moase prospecte în viitoriu! Datorii și împrumuturi fără sfârșit pe de o parte, magiarisare și urcarea contribuției pe de altă parte.

În Viena s'a constituit așa numitul „consiliu de mareșali“, care are a examina experiențele făcute în resbelul din urmă în contra insurgenților. De odată cu constituirea acestui consiliu se ivesc de nou faimele despre ocuparea districtului Novi-Bazar. Posibilitatea nu este eschisă, că în acel consiliu în legătură cu experiențele din trecut să se discute și asupra viitoriului. Convențiunea, despre care să vorbea că are să se închee între Austro-Ungaria și Turcia

va cânta când veți pofti, și cu aceasta v'el scăpați de gâlceavă.“

Ce bine e, când ospetariul e om cu minte, că încungiură certele dintre oaspeți. Așa a fost și aci. Vorba cea înțeleaptă a Iancului s'a prins și căciula se returnă în posunariul bētrănului Nonu, căruia îi ridea inima.

Împrăștiindu-se flăcăii, Iancu, care tocmai pentru că scia ce scia, umplu straița lui Nonu de colaci și cărnuri. Iar acesta, mai cerend o bucițică de râncețală, se porni către casă, încercat de merinde și cu capul plin de gânduri.

Cum mergea către bordeiul său bētrănul Nonu diplauș, se oprea adese ori pe loc și ținea judecată cu sine însuși despre „seracu Păunaș.“ În mintea lui nu încăpea gândul, ca Păunaș să fi fost un făcător de rele, și se ciudea cumplit pentru vorbele cele defăimătoare ce le auzise, că adevă Păunaș ar fi fost ghibos. El cunoscea pe Păunaș așa de bine. Să l'fi împins pe catul pe Păunaș să facă rele, ori să fi murit el nevinovat și încă fără ca Nonu să i fi cântat cânteca?

(Va urma).

cu privire la ocuparea districtului Novi-Buzar nu s'a încheat până acum din contră chiar oficioasele ne spun, că discuțiunile diplomatice în aceasta cestiune s'a sistat deocamdată. Conte Andrássy s'a esprimit, că mai întâiu trebuie districtul ocupat și apoi să se închee convențiune. Ori cum va fi, dar primăvara viitoare ne va aduce la toată întâmplarea o nouă acțiune militară.

Ce dimensiuni va lua această acțiune va atȳna dela multe împrejurări, mai ales însă dela rigorositatea, cu care se va respecta stipulațiunile tractatului dela Berlin. Comisiunea rumelică ar trebui acum conform tractatului, să se disoalve; însă ea nu și-a terminat lucrările. Poarta a și cerut dela puteri prelungirea mandatului pentru comisiune. Pe baza acestei prelungiri Rusia nu și va retrage trupele din Bulgaria și Rumelia resăriteană. Dacă va merge tot așa cu tractatul dela Berlin la primăvara nu mai rămănea nimic din el.

Bismarck regularisează întracera Germania. El va așterne camerei un proiect de lege, pentru pedepsirea deputaților. Acest proiect este unic în felul său, fiind că restringe în mod însemnat parlamentarismul. Fie-care minoritate va trebui să și ea sama, ce va vorbi în cameră, pentru a nu cădea sub pedeapsă foarte aspră.

Republica francesă se bucură acum de învingerea la alegerea senatorilor. Camera a ales pe d. Grevy de president.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Sibiu, 2 Ianuarie. (Din comitetul administrativ al comitatului Sibiu). În ședința, ce comitetul administrativ al comitatului nostru a ținut la sfârșitul lunii trecute s'au pertractat rapoartele lunare și semestrale ale diferiților referenți speciali, apoi și alte cestiuni. S'au ales mai departe două comisiuni: una disciplinară și alta în afaceri orfanale. În cea dintăiu s'au ales Dr. Bruckner, Dr. Nemeș, directorul postal Follert și conducătorul oficiului lucrărilor publice Wawrek ca membri, și Dr. Conradt și Dr. Arz ca suplenți; în a doua comisie s'au ales de membri Victor Sill și Dr. Nemeș, iar Iosif Mōferdt de suplent; din partea comitetului suprem s'a denumit în această comisiune Martin Schuster și inspectorul de dare Galyosi ca membri și E. A. Bielz ca suplent.

Vice-comitele împărțasesc că, la esamenul de notar s'ar fi insinuat 9 inși, dintre cari 7 au fost aprobați, iar 2 respinși. Difteritis s'ar fi stins în Slimnic; din 111 îmbolnăviți ar fi murit 77 și numai 34 s'ar fi însăntoșat. În Sebeșul săsesc încă s'ar fi ivit difteritis, dar nu în mod așa epidemic ca în Slimnic, căci numai 13 au fost cuprinși de acea boală, dintre cari 7 au reposat și 6 s'au însăntoșat. În locul fostului vice-notar și actualului deputat dietal Frideric Schreiber comitele suprem a substituit pe directorul de cancelarie de până aci Alesandru Szóts și în locul acestuia pe Otto Herbert ca director de cancelarie.

Cu privire la asentarea recruiților din anul trecut raportul constată că, și în anul espirat mulți din cei chemați au absentat. Astfel din 3349 chemați la serviciul militar s'au înfăoșat 2292, iar 1057 nu și-au implinit datorința a veni la asentare.

În decursul anului trecut comitetul nostru a fost bătuit de o mare calamitate: pesta bovină, ce s'a escat în Șelimbér Din 1066 capete de vite au rămas numai 395. Cu toate aceste raportul constată o încurgere mulțămitoare a dărilor în acest comitat. Prin crearea unui statut pentru clădirea drumurilor, aceste pe viitor se vor pute ține în bună stare de aci încolo

și rețeaua căilor se va putea întregi și perfecționa tot mai mult.

Președintele oficiului orfanal raportează că, de prezent în comitatul nostru s'ar afla 10,804 orfani și 351 curanți. În anul trecut agendele oficiului orfanal au sporit la număr într-un mod considerabil. De aceea la propunerea fiscalului comitatens Gollner după o dezbateră mai lungă se hotărăse a stăruî la ministeriu pentru înmulțirea personalului de concept prin crearea unui nou post de vice-notar.

Cu privire la raportul magistratului din Sas-Sebeș în afaceri orfanale se hotărăse, ca o comisiune de doi membri să se informeze cu esactitate despre instituția oficiului orfanal din Sas-Sebeș și a raporta apoi la acest comitet administrativ.

Din raportul directorului postal se vede că, în Rășinari se întemeiază un oficiu postal.

Un extras din raportul inspectorului scolar îl aducem la alt loc al numărului de față.

Instrucțiunea publică în comitatul Sibiu în anul 1878.

Din raportul inspectoratului scolar reg. ung. al comitatului Sibiu prezentat comitetului administrativ extragem următoarele date interesante, ce în deosebi nouă Românilor ne aduce oare-care mulțămire.

Pe teritoriul comitatului Sibiu (5268 mile pătr.; 145,523 locuitori) se află în 2 orașe și 6 preture:

1. Copii de obligați la cercetarea scoalei la o altă 20,563. În asemănare cu 20,004 copii din anul trecut, se arată o înmulțire cu 559 scolari.

N'au mers în nici o scoală 4670 copii. Alăturând acest număr la cel din anul trecut (5119) rezultă o îmbunătățire îmbucurătoare în comitatul nostru.

2. După religione sunt din cei 16,876 ce în realitate cercetează scoalele populare: a) rom.-catol. 1200 sau 8%, b) greco-catol. 861 sau 5%, c) greco-orient. 8770 sau 52%, d) evang. A. C. 5788 sau 34%, e) ev. ref. 114 sau 1%, f) Unitari 4 sau 0%, g) mosaici 39 sau 0%.

3. După naționalitate au fost dintre cei 16,876 copii, ce în adevăr cercetează scoala: a) Magiari 469 sau 3%, b) Nemți 6726 sau 40%, c) Români 9626 sau 57%, d) de altă naționalitate 55 sau 0%.

4. De oare-ce astăzi există în comitatul Sibiu 150 scoli populare, se arată față cu 152 scoli populare din anul scolar trecut o împușinare cu 2 scoli, ceea ce se explică prin încheierea totală a scoalei populare israelite din Sibiu și a celei greco-catoalice din Glimboaca

5. După caracterul lor se află între cele 150 scoli populare existente: 1 scoala elementară de stat, și scoli populare: 7 rom.-catol., 40 evang. A. C., 17 greco-catol., 79 greco-orientale, 4 scoli grănițeresci, 2 scoli industriale.

6. După limba de instrucție au fost între cele 150 scoli populare: 3 magiare, 2 magiaro-nemțesci, 1 magiaro-nemț.-românească, 43 nemțesci, 2 nemțesci-românești și 99 românești.

7. În anul scolar 1877/1878 au funcționat la scoalele populare ale comitatului nostru cu totul 334 învățători. La 16,876 copii cercetători se vin prin urmare 50 scolari pe tot învățătorul.

8. Venitul celor 150 scoli populare din comitatul nostru a fost în anul scolar 1877/8 cu totul 106,959 fl. consistând din 82,121 fl. bani gata și 24,838 fl. naturalii scotite în vaoare de bani.

9. Cheltuelile scoalelor au fost cu totul 106,959 fl. Veniturile și cheltuelile din anul scolar 1877/8 conglăuesc aproape pe deplin cu cele din anul scolar premergător. Va să dăcă cu toate necasurile materiale, ce bântuesc și pe acest comitat: jertfele aduse întru spriguirea și ajutorarea scoalelor în anul decurs nu s'au micșorat.

Unde dai, și unde creapă!?

(Sfârșit).

Ad 5. „Ore cum se intempla, că „deintre sutele de studenti câți au absolvatu în Blasiu, si seau dusu spre „continuarea studiilor pre la academi, universitati, si chiar si in institutul pedagogico-teologicu din Sibiu, inca nu s'au aflatu nece-unulu „pana la D-Ta, care se se fia plansu, „ca cunosciintiele lui suntu prea marginite din causa debilitatei profesurului...? Numai doue suntu aci cu „putintia: seu d-lu Simionasiu nu a „spusu adeverulu candu a scrisu in „Telegrafu, seu a fostu cumu amu dice, „astutu, vicleanu, care a sciutu insiela „pe profesori, ca se capete eminentia „föra a si bate capulu cu studiulu.“ Apoi adauge cu patosul obicinuit: „Alegeți d-le Simionasiu! pre care ti place.“

Aceea că nu se va fi plâns nimenia în diaristică, poate fi adevărat. Nu și va fi luat osteneala să facă pe domni din Blaj atenți la defectele din acel gimnasiu, ca să le delătore. Dar că s'au plâns pe cale privată, deși poate nu chiar d-lui „Blasianu“ de-a dreptul, Simionăș poate servi cu dovedii. Ce s'ar alege însă când s'ar dovedi că însuși d-l „Blasianu“ a fost odată unul din cei ce se plâng?! Dar d-l „Blasianu“ nu este mulțumit cu aceasta. D-sa perđându-și cumpetul mai și insultă pe profesorii din Blaj, cari nu i-au greșit nimic prin „Suvenirile...“ lui „Simionăș.“ D-sa admite că acei profesori să fi fost așa de netașeri, ca un gimnast viclean să-i poată trage pe sfoară în timp de 8 ani (!!) făcându-i ca să-i dea eminenții, fără ca „Simionăș“ să-și bată capul cu cartea.

Sau că d-l „Blasianu“ n'a știut ce scrie, sau, ce nu-mi vine să cred, a avut „pic“ pe foștii profesori ai lui „Simionăș,“ și a folosit ocaziunea spre a le șterge una. „Alegeți d-le „Blasianu“! pre care-ți place.“! Consciu de nedreptatea, ce d-l „Blasianu“ face lui „Simionăș“, d-l „Blasianu“ cearcă a-și intemeia cearta confesională prin întrebarea:

6. „Dăca D-Ta ai cuteza se negi, „că prin pamfletulu D-Tale ai avutu „de scopu discreditarea gimnasiului „nostru, atunci te întreb: de ce nu „ai facutu nece o amintire și de curioșele examene din religione ortodoxa facute cand erai in Blasiu pre „la parochul din Lupu...“ Iar la sfârșitul întrebărilor d-l „Blasianu“ face pe moralisătorul, scriind: „In „urma-ti aducu aminte d-le „Simionăș, ca ai petrecut 8 ani in Blasiu, „si ai fost imbraciatu de profesorii „in cari acum arunci cu tină, de si „gur cu iubire, ma ai fost si ajutoratu, precum bene scii... Adu'ti aminte de colegii D-Tale, ... pre cari „pre toti i-ai vatematu cu aceea ce ai „scris in „Telegrafulu Romanu“, de si „pote nu ai vrutu (??); in urma adu-ti „aminte că nu e bine a vatemă pre „altulu care-lu cunosci din copilaria, „și cu care ai petrecutu multe dile „bune, numai pentru aceea, pentru că „se faci placere la unu alu treilea, si „atunci dăca mai ai in ânima D-Tale „unu simtiu nobile, dăca sufletulu D-Tale mai simte vre-o bucuria, candu-ti „revoci in memoria dilele bune si rele „din vieti'a de 8 ani de la Blasiu, de „siguru-ti va parea reu de ceea ce ai

„scrisu si batendu-ti peptul te vei in-torce.“

Fiind că moralul este forța d-lui „Blasianu“, să-i fie permise lui „Simionăș“ câte-va cuvinte asupra părții moralisătoare a d-lui „Blasianu“, și apoi a responde la întrebarea proprie.

Că „Simionăș“ a fost îmbrățișat cu iubire, a spus-o însuși, și scie să respălătească iubirea cu iubire. Togmai iubirea aceasta, nu numai a persoanelor singuratică ci a institutului din Blaj, a făcut pe „Simionăș“ să vorbească sincer, să nu acopere defectele, ci să le arete spre a se delătura.

Dacă din punct de mâncare mai înalt de cât sunt pasiunile confesionale ale d-lui „Blasianu“: a spune adevărul spre a folosi societății, este a arunca cu tină — fie după cuvântul d-lui „Blasianu“, pe „Simionăș“ nu-l privește. Iar că „Simionăș“ să fi fost ajutat (se înțelege materialcesce) în Blaj, „Simionăș“ scie bine că nu. Căci dacă ici coala a luat vre-o plată pentru ostenelele sale: aceasta nu este ajutorare după conceptele lui „Simionăș“.

O gândire ce poate eși numai din peana d-lui „Blasianu“ este și aceea că „Simionăș“ ar fi vătămă pe conscolarii sei prin arătarea unor defecte ce bântue gimnasiul la care el a studiat. Togmai presupunând d-l „Blasianu“ atâta naivitate la foștii conscolari ai lui „Simionăș“, ca aceștia să se poată simți vătămăți când cine-va încearcă a ameliora soarta institutului la care ei au studiat și pe care ei îl cunosc și îi doresc asemenea bună stare, togmai aceasta înseamnă a-i timbra de oameni ai întunerecului, de inimici ai progresului, și prin aceasta a-i vătămă.

Și acum să venim la însași întrebarea.

Înainte de toate să fie bine înțeles, că d-l „Blasianu“ în întrebarea 6 vine lui „Simionăș“ în ajutoriu pentru apărarea gimnasiului din Blaj, calumniat de d-l „Blasianu“ că „Simionăș“ în 8 ani petrecuți în Blaj, n'a învețat „nece o litera din studiulu religionei ortodoxe“, iar în întrebarea 6 vorbește de „examinele de religione ortodoxa“. Este consecența d-lui „Blasianu“!

Dar cu aceasta nu se dă răspuns la întrebarea D-sale.

D-l „Blasianu“ cere răspuns, ca legitimare a scopului lui „Simionăș“. Întrebarea constrângătoare este: pentru ce a tăcut Simionăș despre esamenele din religione, dacă n'a avut de cuget să discrediteze gimnasiul din Blaj, prin suvenirile... sale?

Răspunsul este: Simionăș a tăcut pentru că a știut pentru ce tace. Togmai n'a voit să jidărească rane vechi, a avut în vedere vađa și creditul gimnasiului. N'a voit să facă aceea ce face d-l „Blasianu“ în lipsa d-sale de tact, și ce d-l „Blasianu“ pretinde că „Simionăș“ a făcut.

„Simionăș“ în ultima construcție a „Suvenirilor“ sale a dat și d-lui „Blasianu“ să înțealgă, că mai sunt multe alte suveniri, între cari și „esamenele de pre la preotul din Lupu.“ Dar dacă dl. „Blasianu“ n'a vrut să înțealgă, „Simionăș“ e de vină?

Ei, dar dl. „Blasianu“, după chipul d-sale d'a judeca nu va voi să înțealgă nici explicarea dată.

Să me explic d-le „Blasianu“, dacă me constringi: Dacă „Simionăș“ îți făcea pe plac. nu se putea mărgini numai la preotul din Lupu, ci trebuia să meargă și la cel din Beșineu. Căci viața lui „Simionăș“ a fost pusă în joc cu ocaziunea unui „esamen curios“ la Beșineu.

Și apoi „Simionăș“ nu putea scrie despre aceste calamități fără să amintească și de cauzele lor. Căci „Simionăș“ nu putea de dragul dlui „Blasianu“ să scrie cu tendințe spre a-și insulta religia. Iar dacă „Simionăș“

scria despre cauze, pe aceste le afla în una: „marea toleranță religioasă din Blaj“.

În puterea acestei toleranțe religioase, a fost un timp, când Blajul n'a permis Românilor ortodocși instituirea unui catechet pentru scolarii ortodocși din Blaj, ci scolarii trebuiau să peregrineze din Blaj la Beșineu ca să poată avea calcul din religione. Și acest timp de mândrie pentru Blaj și dl. „Blasianu“ l'a ținut până prin 1864—5.

Și, ca să nu se creadă că și „Simionăș“ vorbește „blăjenii“, Simionăș este în poziție a dovedi cele susținute prin documente autentice oficioase.

Decamdată facem întrebunțare numai de unele:

În raportul de sub Nr. 94 ex 1854 al protopopului Tipeiu, trimis la Blaj, în cauza catechisațiunii, se cuprind următoarele:

„Protopopul Tipeiu, trimis în Blaj „este oprit dela ținerea esamenului cu „scolarii ortodocși. Această oprire este „dela Metropolitul Șuluț prin Directorul gimnasial Petru Pop. Protopopul merge la Metropolitul Șuluț, se roagă pentru concesiune, Șuluț îi răspunde: „Șaguna a trimis comisie „religioasă aici în Blaj, dar eu voi „să-i arăt că aici eu sunt Episcop. De „aceea nu voi suferi nici o cercetare „religioasă. Am poftit oficios și pe c. „r. Subcomisariat ca nici decum să nu „ingăduie aceasta.“ Reflectându-i Protopopul că subcomisariul este aplecat a-i concede ținerea esamenelor, „Șuluț „strigă cam indignat. „Să scie „însă Subcomisariul, că de va face „aceasta, instantanee o să-l arăt, iar „Dta dute cu tinerii în o parochie „unită, și acolo să-i esamenezi, iar în „Blaj nu“.

„Întors dela Metropolitul, protopopul primesce dela Subcomisariatul din Blaj, hârtia de sub Nr. 1900 ex 1854, în care pe românesce se „dăce: Preanonat dta ai declarat as- „tăzi că la însărcinarea Ilustrității „Sale dlui Episcop Baron Șaguna ai „venit în Blaj, spre a examina tinerimea scolară gr. or. de aci.

„De oarece însă Ilustritatea Sa „dl. Episcop de aci Șuluț nu ingă- „due ținerea esamenului...recerc pre „Preanonat dta să sistezi acest esamen.“

„Tot odată te cercerc ca să nu „provoci senzațiune. — Dela c. r. subcomisariat, Blaj în 16 Iuliu 1854.

„(semnat) Obengruber m. p.“

„Această hârtie, protopopul Tipeiu o comunică cu judele cercual de atunci Nicolae Gaetan, la sfatul căruia se adresează, Subcomisariatului „în scris provocându-se la ordinațiunile guverniale. În ziua următoare „cu datul 17 Iuliu Nr. 1900, subcomisariul vedând că se 'ngroasă treaba „dă răspunsul următor:

„Din impregiurarea că Preanonat Domnia Ta ai anunțat acestui „Oficiu că ești esmis de Escelența Sa „Episcopul necunit Andreiu Baron de „Șaguna în afacerea relațiunii religioase după cuprinsul verbal al înaltei ordinațiuni guverniale din 6 Iuniu „1853 Nr. 6826/657 pt. XI și în sensul înaltei prescrieri Nr. 5959 să „poți provede tinerimea scolară cu testimonii, și de oarece mai departe „Ilustritatea Sa Dl. Episcop de aci Alecsandru Sterca de Șuluț prin o scri- „soare din 16 l. c. își deneagă într- „rea în localul gimnasiului, — această a- „facere oficioasă, pentru delăturarea „senzațiunii, are să se esecutive în o „casă privată cu asistența unui oficial „politic, totuși această casă să nu se „caute în un loc latural, și Preanonat dta binevoesce a te pune în acest „cas în conșelegere cu directoratul gimnasial de aici

(semnat) Obengruber m. p.“

„După trei zile de umblare cu rugămintele dela Anna la Caiafa, protopopul reusesce a țină esamen în

„o casă privată, pre lângă controla „unui funcționar politic“).

Ar fi multe, foarte multe de ținut la acest loc. Cele ținute la provocarea dlui „Blasianu“ vor fi de ajuns spre legitimarea tăcerii lui „Simionaș“ de spre esamenle din religioane, și prin aceasta spre lămurirea scopului ce l'a avut cu „Suvenirile“.

Simionaș.

Cronica judecătorească.

În cauza dorobanțului Dumitru Radu primim de la raportorul nostru următoarea scrisoare:

Domnule Redactor! Domnul jude regesc de la tribunalul din Sibiu Béla de Tamásy, s'a adresat către D-Voastră cu o scrisoare, care a-ți publicat-o în Nr. 1 din a. c. al ziarului ce ridigeți. În această scrisoare d-l jude, ca conducător al pertractărei finale cu dorobanțul Dumitru Radu, luând privire la raportul meu, publicat în Nr. 148 a. tr. al acestui ziar, voiesce „a rectifica mai multe erori, cari cu fapta stau în contradicere.“

Da-țim voie d-le redactor a mă justifica în contra acestei rectificări.

Asemănând raportul meu cu scrisoarea d-lui Tamásy, în zadar am căutat după erori, căci nu le-am aflat. Aflu prea naturală împrejurarea, că eu ca raportor și d-l Tamásy ca jude în cauză nu conglăsuim în enararea faptului. Datoria mea ca raportor a fost, a înfățișa fapta în mod obiectiv așa cum se presintă fie-cărui și nu din punctul de vedere al tribunalului unguresc. Deci în cât privesce fapta în sine „rectificarea“ d-lui Tamásy se poate privi numai ca o amplificare a raportului meu, nici decât însă ca o rectificare.

Descoperirea că mărturia Vakan (și nu Vacariu) este Sécuiu, ce nime n'a contestat, precum și împrejurarea că mărturia Nan s'a ascultat aici și nu în România, sunt lucruri lipsite de ori-ce însemnatate

Remâne deci numai a ne lămurii în privința limbei române, care dl Tamásy se fălesce a o cunoaște. Ar fi și trist lucru, dacă un jude aici în mijlocul unei populațiuni românești nici n'ar cunoaște limba română. Dacă dl Tamásy va cetii bine raportul meu, va afla că eu nici n'am ținut, că d-sa dimpreună cu colegii d-sale nu cunosc de loc limba română, ci am ținut, că nici într'atâta nu au cunoscut-o, încât să poată cetii fasiunea mărturiei, și spre acest scop au trebuit se acuire pe judele Roșca pe „bărbatul român.“ Dacă dl Béla de Tamásy știa și nu numai cunosccea limba românească, fără indoială n'avea lipsă de sucursul „bărbatului român.“ Nu cred, că dl Béla de Tamásy va avé cutezanța a sustine, că știe limba românească, și cu atât mai puțin dl jude Phleps și dl jude Iánosy. Cuvintele intortochiate și schimbate, ce iasă din graiul d-lui Béla de Tamásy nime nu le va recunoaște de limbă românească. Regret acum foarte mult, că în procesul verbal, n'am însemnat întrebările presidentului așa precum în realitate s'au rostit, pentru a vedé și publicul ce înțelege d-l Béla de Tamásy sub limbă românească. Însă sper, că mi-se va da de altă dată ocaziunea, a face această plăcere d-lui Béla de Tamásy.

Raportorul.

Varietăți.

* (Cumunia de „argint“) a Majestaților SS. Împăratului și Îm-

*) Cel ce voiesce a vedea aceste documente în original, binevoiescă a se adresa la Redacțiunea „Telegrafului român“, unde „Simionaș“ le-a depus spre păstrare.

părătesei Austriei se va sërba în 24 Aprilie a. c., când adevă să implinesc 25 ani, de când s'a făcut logodna Majestaților Sale Împăratului cu Împărăteasa. — Se pregătesc ovațiuni din toate părțile monarhiei pentru ziua aceasta de sërbarare.

(Prânđ diplomatic) a fost la Escelenția Sa d-l arhiepiscop și metropolit Miron Romanul dominecă în 31 Decemvre 1878 în onoarea Escelenției Sale d-lui comandante militar Ferdinand Bauer, la care au luat parte generalitatea și comandantii trupelor din Sibiu, reprezentanții deosebitelor confesiuni, precum și șefii tuturor corporațiunilor politice administrative judeciale și la care se înțelege de sine că n'au lipsit nici toastele, care s'au ținut în toate trei limbile patriei.

* (Gratulați la anul nou). Consiistoriul arhiepiscopesc corpul profesoral dela seminariul andreian și alți domni români din Sibiu sub conducerea d-lui arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc Nicolau Popea s'au prezentat în ziua de anul nou la Escelenția Sa dl arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, spre ai aduce ca capului bisericeii și reprezentantului natural al Românilor urările și felicitările lor, dorindu-i dela Atotputernicul viață, sănătate și putere trupească și sufletească, ca să poată lupta și în anul cel nou pentru apărarea intereselor bisericeii și națiunii noastre. Escelenția Sa cu cunoscutai afabilitate mulțămind pentru dragostea manifestasă și cu această ocaziune a binevoit a da espresiune convingerei sale, că realizarea dorințelor noastre atât pe terenul bisericesc cât și pe cel național se condiționează dela armonica conlucrare a tuturor factorilor chieși spre aceasta

Tot asemenea s'au prezentat sus numiții domni apoi sub conducerea d-lui asesor consist. Dr. Iosif Hodoș la dl arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc Nicolau Popea, urându-i deplină sănătate și putere și în anul cel nou; la care P. S. Păr. arhimandrit mulțămind de asemenea a accentuat buna înțelegere între toți fii bisericeii și națiunii noastre.

* (Serbarea ajunului anului nou). Petrecerea, arangiată de reuniunea sodalilor români de aici, în ajunul anului nou a reușit foarte bine. Sala „Împăratul Romanilor“ era îndesuită de oaspeți de toate naționalitățile și de toate clasele. Domnul vicar arhiepiscopesc Nicolae Popea, comitele suprem al comitatului domnul F. Wächter, vice-comitele Sennor și domnul primar al cetății Kapp a onorat reuniunea cu prezența d-lor. Și reuniunile colege străine au fost bine reprezentate. Producțiunea, a cărei programă o publicasem în unii din nrii trecuți, a mulțămind în cea mai mare parte pe ascultători; în unele piese glasul cântăreților a fost ceva indispus. După producțiune a urmat jocul, și petrecerea animată a durat până dimineața.

* (Têrgul de țară din Sibiu) a fost preste tot foarte rău cercetat. — Numai têrgul de vite cornute a fost tare vioiu. Cumpărători și vîndători a fost mulți; s'a vîndut mai bine de 1,500 vite cornute. O păreche de boi s'a vîndut ici coala și cu 400 fl. v. a. Têrgul de cai a fost mai slab; s'a vîndut cu totul vre-o 350 cai.

* (Comunitatea Sibiului) va ținea ađi la 4 oare după prânđ ședință și va desbata următoarele obiecte: 1 Cererea de concediu a senatorului Carol Schochterus 2, asigurarea vîptului arestanților, 3, relacașiunea arêndeii têrgului de vite, 4 planul despre cultura pădurilor pro 1879; 5 reparaturi la temnița din strada sării; 6, statori-

rea listei viriliștilor pro 1879 și altele mai multe.

* (Pensionare). Domnul consiliar și inspector reg. de scoale, C. Albert Bielz s'a pus după un serviciu de stat de preste 30 ani în pensiune.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Versailles, 15 Ianuarie n. Senatul a ales de president pe candidatul stângerii împreunate Martel și pe Rampou, Leroyer, Pelletan (din stânga) de vice-presidenți.

Economic.

Sibiu, 14 Ianuarie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.30—6.10; Grâu sêcărêfl. 4.40—5.—; Sêcară fl. 3.30—3.70; Orz fl. 4.—; Ovêșfl. 1.70—2.10. Cucuruz fl. 2.90—3.30; Mălaiu fl. 4—4.50; Cartofi fl. 1.50—2; Sêmênță de cânepă fl. 5—5.50; Mazere fl. 5—5.50; Lînte fl. 10.—11; Fasole fl. 5—5.50; pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 1.5—; Slănină fl. 30—35; Unsoare de porc fl. 23.—25; Sêu brut pro 50 chilo fl. 15—16; Luminări de sêu pro 50 chilo fl. 27.50—28; Sêu de Luminări fl. 23—24; Săpun fl. 21; Fên pro 50 chilo fl. 0.90—1.0; Căneapă pro 50 chilo fl. 32—34; Lemne vîrtoșe de foc pro metru cubic fl. 3.20 Spirit pro grad 50—55 cr.; pro chilo: carne de vită 33—44 cr.; Carne de vițel 32—45 cr.; carne de porc 35—40 cr.; carne de berbec 24—26 cr.; o a ue 10 de 25 cr.

Făgăraș, 10 Ianuarie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.50—; grâu sêcărêfl. 5.50—6; sêcară fl. 4.20—4.—; cucuruz fl. 3.50—3.30; ovêș fl. 2.20—2.30; mazere fl. 8.—lînte fl. 10.—; fasole fl. 5.—; prune uscate fl. —; pro 100 chilo: Slănină fl. 65—68; sêu brut fl. 38, sêu de luminări fl. 58—60, unsoare fl. —66; cânepăfl. 32—35; sêmênță de in fl. 12; pro chilo carne de vită 38 cr. carne de vițel 38 cr.; carne de porc 42—cr.; carne de oaie 20 cr. Têrgul a fost din cauza drumurilor astupate cu zăpadă foarte reu cercetat. Pe drum mai nu se poate umbla cu carêle.

Bursa de Viena

din 15 Ianuarie n. 1879.

Argint	100
Galbin	5 53
Napoleon d'aur (poli)	9 33
Valuta nouă imperială germană	57 65

Nr. 213

1—3

CONCURS.

Pentru vacanta parochiă de clasa III-a din Ruși cu filia Streiu se escrie de nou concurs cu termenul până la 27 Ianuarie 1879.

Emolumentele sînt:

In parochia Ruși:

- loc de casă și grădină și 4 jugere pămênt arător;
- dela 37 familii câte o ferdelă cucuruz în boambe și câte o ți de lucru;
- stolele îndatinat.

In filia Streiu:

- 12 jugere pămênt arător fênaț și stolele îndatinat.

Doritorii de a concurge la această stațiune au a-și așterne petițiunile lor bine instruate în înțelesul statutului organic până la termenul sus amintit la scrisul.

Hațeg, 30 Decemvre 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial,

Ioan Raț m. p.
protop.

Nr. 103.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii de paroch în parochia de a III clasă din

Poienița-Tomi cu filiile Feresd, Meriș și Runcu-mic, se escrie prin această concurs cu termenul până la 27 Ianuarie st. v. 1879.

Emolumentele sînt:

1. Casă parochială în materă cu grădină, și toate superedificatele de lipsă pentru economia de câmp îngreunate cu unele servituți ale eređilor repositului paroch.

2. Porțiune canonică 10 jug. 726] parte arător, parte fênaț.

3. Dela 115 numeri de case din filii câte o mësura de grâu de primavară, și stola usuată atât în materă cât și în filii, toate acestea la olată computate dau un venit anual de 280 fl. v. a.

Cei ce doresc a ocupa această stațiune au a-și adresa concursele instruite în sensul statutului organic și a dispozițiunilor sinodului arhiepiscopesc sau din 1873 la scrisul până la termenul indicat.

Deva, 19 Decemvre 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu m. p.
protopresbiter.

Nr. 217—1878.

3—3

CONCURS.

În sensul ordinațiunei consist. din 31 August 1878 Nr. consist. 2217 B. se escrie concurs pentru parochia Șaldorf în tractul Mediașului, până în 27 Ianuarie 1879 cu următoarele emolumente:

1. De fie care familie câte o ferdelă cucuruz sfărmit.

2. Câte două țile de lucru, una cu caru și una cu pămle.

3. Stolarele așa după cum sînt hotărîte la sinodul protopopesc al tractului Mediașului.

Doritorii de a ocupa acest post sînt avisați a așterne la scrisul scaun protopopesc până la termenul sus indicat suplicile cu documentele recerute de lege.

Mediaș, în 14 Decemvre 1878.

Oficiul scaunului ppsc gr. or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul bisericesc.

Dionisiu Chendi m. p.
adm. protopopesc.

Nr. 215.

2—3

EDICT.

Elena Vasiăș din Herman, carea în an. 1874 părăsi cu necredință prelegiuitul seu bărbat George Răvariu jun. tot din Herman, și pribegeste în lume fără de a se sci locul unde se află, prin aceasta se provoacă, ca în termen de un an de la publicarea acestui edict să se prezenteze înaintea scrisului for matrimonial, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul divorțial intentat asupra-i.

Brașov în 29 Noemvre 1878.

Forul matrimonial gr. or. al tractului protopresbiter al Brașovului II

Ioan Petric m. p.
protopresbiter.

A eșit din tipar țilele aceste:

[15] 4—4

AMICUL POPORULUI,

Călindar pe anul 1879 de Visarion Roman, de următorul cuprins:

Partea I. Cele 12 luni, cu tôte ale călindarului. — Călindarul istoric este înmulțit estinde pe 14 pagine conținând aprêde de patru ori atâta material ca mai nainte. — Genealogia tuturor despre unitățile de monetă ale diferitelor state. — Têrgurile. — Scara taceilor de timbru.

Partea II. Amor și resunare, novelă istorică de I. A. I. Lăpêdat. — Carol I. și Elisabeta Alecsandri, cu portret. — Statua lui Michaiu Vitezul în Bucuresci, cu ilustrațiune. — Vasile ajutorul cununii. — Agronomia: Mișloce contra defectelor unei pivnițe. — Însușirile lactelui bun. — Medical de casă: Epilepsia, apoplecsia. — Folosirea petrolului la grădinărit. — Cartofi de tómnă, ținte, glume ilustrate (cu 7 gravure, enigme, logografe etc. — Anunciuri.

Călindarul se pôte procura d'a dreptul dela editorul V. Roman în Sibiu, cum și prin tôte librăriele și vîndători sciți.

Prețul unui esemplar e 50 cruceri. Librarilor și altor vîndători li se acórdă provisiuni însemnate, în care privință a se adresa la editorul mai sus numit.